

Razkošje božiča je v njegovi skromnosti

■ **Tanja Pogorevc Novak**, prof. lik. umet., ima dvaindvajset let delovnih izkušenj na področju poučevanja. Zaposlena je na OŠ Mozirje. Je ilustratorica in avtorica lesenih didaktičnih lutk, ki jih predstavlja na spletni strani *Bohkov kotek*.

Dragoceni trenutki, ko sva z očetom hodila po gozdu in nabirala material za jaslice, sedijo globoko v mojem spominu. Doma sva nabrane vejice rezala na krajše kose, iz njih sestavila hlevček, ograje, mostičke in še kaj. Zdaj vem, da se je zame sveti večer začel že takrat, s sprehodom v naravo, in da so bile priprave na sveti večer v krogu družine najljepši del praznovanja.

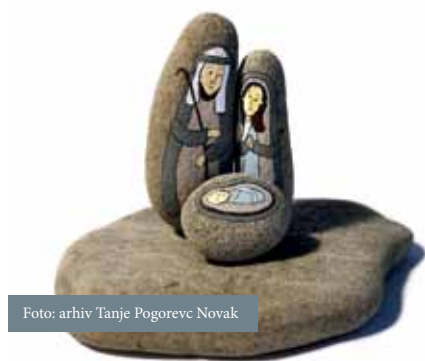

Foto: arhiv Tanje Pogorevc Novak

V knjigi *Jaslice na Slovenskem* (str. 196) Niko Kuret pripisuje upadanje šeg ob postavitvi jasic temu, da so nosilci posameznih obredij postali otroci, medtem ko je bilo to včasih delo odraslih, ob tem pa so bili otroci bolj ali manj le opazovalci. Danes, nekaj desetletij kasneje, verjetno malokdo sploh še pozna kakšno ljudsko šego, povezano s postavitvijo jasic. Res je dogodek na Slovenskem doživel veliko preporodov in se razlikoval po regijah, lokalnih skupnostih ter bil odvisen predvsem od materialnih in prostorskih zmogljivosti družine, pa tudi od iznajdljivosti posameznikov. Toda bistvo praznika je ostalo isto. Šege so odsev razmišljanja ljudstva v nekem časovnem obdobju, vendar same po sebi še niso znamenje vere v Boga. Spreminjale se bodo tudi v prihodnje, zato je toliko bolj pomembno, da znamo ohranjati pravi pomen praznovanja. Ta temelji na krščanstvu. Božič je praznovanje rojstva Jezusa Kristusa. Prezgodnje okraševanje, potrošništvo in močilcelj v rdeči opr-

vi so preko luže posvojene ideje novejšega časa, ki s krščanstvom nimajo nič skupnega. Letošnje leto, ko je pandemija novega virusa našo šibkost postavila na realna in trhla tla, imamo priložnost, da se še posebej ozremo k milini in skromnosti, ki nam jo ponuja Dete v božičnem času. Pričakovanje rojstva, novega življenja nas navdaja z nežnostjo in upanjem v novo, dobro obdobje. Otroci se z božičem poistovetijo, ker jim je Dete v jasliah blizu predvsem zaradi svoje nedolžne otroškosti. Majhen, ne bogljen, rojen v skrajno preprostem okolju ne zahteva, le tiho vabi. Zato je lepo, da pri postavljanju jasic sodelujejo tudi otroci. V stanovanju naj pripravijo kotiček, ki bo namenjen postavitvi jasic, prostor naj pospravijo in počistijo. Priprava jasic lahko družino zelo poveže. Družinski izlet v gozd, kjer skupaj poiščejo primerne naravne materiale (mah, vejice, lubje, kamenčke in še kaj), je lahko pravi družabni dogodek. Z nekaj spretnosti in domišljije doma iz tega materiala izdelajo pokrajino, figure pa lahko otroci narišejo na papir in karton ter jih

izrezane razporedijo v jaslični prostor. Mor-da porijejo površine kamnov. Ob risanju in barvanju se ponuja veliko časa za pogovore o Sveti družini in vlogah ostalih prisotnih figur. Otrokom sporočimo, da za rojstvo Božjega otroka nista bila potrebna blišč in bogastvo, ampak le mirno, skromno zatočišče v krogu družine. Prvi obiskovalci, pastirci, so bili revni, dobrohotni ljudje, ki so se prišli pokloniti. S tem so izrazili spoštovanje, občudovanje in duhovno podporo. Se znamo tudi mi danes s kom veseliti, tako da z njim zgolj delimo trenutke, ne da bi se obremenjevali z darili? Mu damo vedeti, da smo tukaj zanj, ker nam je mar in ne zato, ker se po bontonu spodobi, ali celo zaradi občutka dolžnosti, da bi se razbremenili slabe vesti?

Dovolimo otrokom, da domače jaslice postavijo na njim dobro vidno in dostopno mesto. Zelo verjetno jih bodo privabljele in bodo med igro premikali figure, si med seboj razdeljevali vloge in figuram posojali glasove. Naj bodo jaslice namenjene uporabi, ne samo gledanju. Naloga odraslih je, da skrbimo za verodostojno resničnost božične zgodbe, otrokom pa lahko znotraj nje prepustimo otroški čar jasličarstva in z njim povezanega veselja ob rojstvu Otroka. Ko bodo ti otroci odrasli, se bodo najbrž bolje in raje spominjali lepote veselega druženja in ustvarjalnega sodelovanja kot prejetih daril v materialni obliki. ◀

Foto: arhiv Tanje Pogorevc Novak